

Årsrapport 2021

Kulturnämnden - avseende Stadsarkivet

Rapport från
Stadsrevisionen
Nr 7, 2022

Dnr: RVK 2022/8

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

All rapportering finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. Rapporterna kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till

Kulturnämnden - avseende
Stadsarkivet

Årsrapport 2021

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av kulturnämnden avseende Stadsarkivets verksamhet under 2021.

Revisorerna har den 23 mars 2022 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till kulturnämnden för yttrande senast den 30 juni 2022.

Den interna kontrollen för kulturnämnden avseende Stadsarkivet bedöms delvis vara tillräcklig. Bedömningen grundar sig på de utmaningar som granskningen påvisat i projektet eDok samt de utvecklingsområden och rekommendationer som kvarstår i nämndens övergripande internkontrollarbete.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Ulf Fridebäck
Ordförande

Tomasz Czarnik
Sekreterare

Stadsrevisionen

Hantverkargatan 3d
105 35 Stockholm
Växel 08-508 29 000
revision.rvk@stockholm.se
start.stockholm/revision

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att kulturnämnden avseende Stadsarkivet i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen behöver bli mer integrerad i nämndens styrning och uppföljning. Vidare har en granskning genomförts avseende stadens styrning av verksamhetsprojekt, vilket omfattat eDok. Bristar har noterats bland annat vad gäller projektets leverans samt rapportering och uppföljning till nämnden.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra avser den interna kontrollen, exempelvis att utveckla dokumentationen för kontrollaktiviteterna och säkerställa att kontrollerna svarar mot identifierade risker.

Innehåll

1	Årets granskning	1
2	Verksamhet och ekonomi	2
2.1	Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2	Ekonomiskt resultat	3
2.2.1	<i>Driftverksamhet</i>	3
3	Intern kontroll.....	4
4	Räkenskaper.....	6
5	Uppföljning av tidigare års granskning	6
	Bilaga 1 – Årets granskning	7
	Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	10
	Bilaga 3 – Bedömningskriterier	12

1 Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av i vilken utsträckning nämnden åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

Revisorerna träffade våren 2021 representanter för nämnden i samband med genomgång av 2020 års granskning och avstämning inför 2021.

Granskningsledare har varit Aisha Hassan vid revisionskontoret och Sofia Nylund vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt om nämnden följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden bedöms i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på granskning av nämndens redovisning och på de granskningar som genomförts under året. Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2021 är i allt väsentligt förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer att samtliga av fullmäktiges 12 mål för verksamhetsområdet har uppfyllts.

I likhet med föregående år har målet för ”Antal besök till Stadsarkivets publika verksamhet” uppnåtts delvis (årsmål 100 000, utfall 32 589). Detta till följd av de restriktioner som pandemin inneburit. Under året har nämnden istället arbetat för att fortsätta digitalisera bland annat programverksamheten och skolvisningar, för att hitta nya sätt att nå medborgarna. Nämnden har under året arbetat för att effektivisera sin tillgänglighet per mejl och telefon, då en del av de arkivförfrågningar som tidigare skett genom fysiska besök nu genomförs i nya medier.

Årsmålen för två indikatorer nås inte under året. Indikatorn ”Antal införda verksamheter i ärendehanteringssystemet eDok” hade ett årsmål om 10 införda verksamheter. Under året har inga nya verksamheter kunnat införas. Detta beror bland annat på en försenad uppdatering i systemet och förseningar i införandet av utbildningsförvaltningens verksamhet. Indikatorn ingår i verksamhetsmål 1.2 ”Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i”. Den andra indikatorn som inte nås är ”Nämndens prognossäkerhet i tertial 2”. Indikatorn ingår i verksamhetsmål 3.1 ”Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser”.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grund för nämndens målbedömning.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2021:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse 2021, %	Budget-avvikelse 2020, %
Kostnader	-136,1	-127,8	8,3	6,1%	8,2%
varav kapital-kostnader	2,6	2,7	0,1	3,8%	
Intäkter	64,6	64,2	0,4	0,6%	1%
Verksamhetens nettokostnader	71,5	63,6	7,9	11%	15,5%

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med + 7,9 mnkr i förhållande till budgeten. Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts. Avvikelsen beror, liksom föregående år, främst på framskjutna kostnader inom breddinförandet av ärendehanteringssystemet eDok. Diskussioner pågår med leverantören avseende kostnad och tidsåtgång. Se vidare avsnitt 3. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Nämndens investeringsbudget för året uppgår till 1 mnkr och utfallet för investeringsverksamheten är 0,2 mnkr. Enligt nämnden beror avvikelsen om 0,8 mnkr på att de tekniska lösningar för scanning som planerats under året inte kunnat slutföras enligt plan. Istället planeras dessa färdigställas under 2022. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

3 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas granskningen av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Under året har en granskning genomförts avseende stadens styrning av verksamhetsprojekt, vilket har omfattat ärendehanteringssystemet eDok. Brister har noterats bland annat vad gäller eDok-projektets leverans samt rapportering och uppföljning till nämnden (se vidare bilaga 1). Andra delar som behöver utvecklas är integreringen av intern kontroll i verksamheten och arbetet med kontrollaktiviteter. Sedan tidigare finns rekommendationer som ännu inte åtgärdats. Dessa avser bland annat arbetet med dataskydd och informations-säkerhetsklassificering. Se vidare bilaga 1 och 2.

Årets granskning visar att arbetet med den interna kontrollen behöver bli mer integrerad i nämndens styrning och uppföljning. Förvaltningen har inlett ett arbete med att förankra internkontrollarbetet mer i verksamheten, men utvecklingsområden kvarstår. Exempelvis beskriver förvaltningen att förståelsen ökat över senaste åren för hur arbetet behöver utvecklas, men att internkontrollarbetet ännu inte är helt implementerat och förankrat i verksamheten. Bland annat beskrivs att delar av rutiner, kontroller och arbetssätt behöver systematiseras och dokumenteras i större utsträckning för att göras mer användbara i uppföljning och planering. Detta för att arbetet med intern kontroll ska bli en större del av det löpande arbetet.

Nämndens prognossäkerhet i årets tertialrapporter har varit bristfälligt. Avvikelsen mellan den prognos som lämnades i tertialrapport 2 och utfallet vid bokslutet blev 8 procent. Under föregående år avvek prognosen med 15 procent. Avvikelsen förklaras bland annat bero på uppskjutna kostnader avseende en planerad uppdatering inom eDok.

Nämndens uppföljningar under året har identifierat utmaningar i att föra in verksamheter i eDok enligt projektets plan. Nämnden har genomfört åtgärder för att komma tillrätta med avvikelsen, bland annat genom att följa upp att avvikelserna rapporterats till projektets styrgrupp. Åtgärderna har inte varit tillräckliga. Genom revisions-

kontorets stickprovskontroll av förvaltningens genomförda kontroller noteras att den försening som redovisas inom eDok vid årsslutet var känt inom styrgruppen i maj, då tidsplanen justerades. Nämnden redovisar förseningen i tertial 2.

Verksamhetens riktlinjer och framförallt rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs, kan utvecklas och uppdateras. Exempelvis kvarstår arbete med att löpande informationsklassificera och genomföra konsekvensbedömningar för de informationstillgångar som företas i verksamheten. I likhet med föregående år påtalas detta i den GDPR-rapport som nämndens dataskyddsombud rapporterar. Revisionskontoret har 2019 rekommenderat nämnden att utveckla sin styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen samt att informationsklassificera samtliga informationstillgångar. Nämnden behöver tydliggöra och förankra ansvar i arbetet för att förebygga risker för den registrerades integritet samt säkerställa adekvata skyddsåtgärder, i enlighet med dataskyddsförordningen och stadens riktlinjer.

Under året har revisionskontoret granskat stadens styrning av verksamhetsprojekt, vilket har omfattat ärendehanteringssystemet eDok. Avvikelse har identifierats och nämnden rekommenderas bland annat vidta åtgärder för att säkerställa leverans i enlighet med uppdrag. Detta då projektet pågått under lång tid och kostnadsbilden förändrats. Under året har även nämndens attesthantering, inköps- och intäktprocess granskats, där den interna kontrollen bedöms tillräcklig. Mindre avvikelser har noterats i årets granskning av löneprocessen och förtroendekänsliga poster. Genomförda granskningar redovisas mer ingående i bilaga 1.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande vilket innebär att de bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

5 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2021 redovisas i bilaga 2.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra avser den interna kontrollen, exempelvis att utveckla dokumentationen för kontrollaktiviteterna och säkerställa att kontrollerna svarar mot identifierade risker.

Bilaga 1 – Årets granskning

Granskningar under perioden april 2021 - mars 2022

Styrning av verksamhetsprojekt (Nr 7/2021)

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning av verksamhetsprojekt där ett it-stöd ska införas. Granskningen har omfattat stadens styrmodell för verksamhetsprojekt samt ärende- och dokumenthanteringssystemet eDok som verifierande exempel.

Revisionskontorets samlade bedömning är att staden behöver stärka sin förmåga att analysera behov, initiera och genomföra komplexa verksamhetsprojekt som avser införande av it-stöd. Kulturnämnden, stadsarkivet bör förbättra uppföljningen och rapporteringen avseende projektets framdrift och kostnadsutveckling. Det är av vikt att nämndens rapportering är transparent och går att följa över tid. Då projektet pågått under lång tid och bland annat kostnadsbilden har förändrats bör nämnden genomföra en förnyad uppskattning av nyttohemtagningen kopplat till projekt- och effektmål.

Nämnden rekommenderas att:

- Vidta åtgärder för att säkerställa leverans i enlighet med uppdrag.
- Förbättra uppföljning och rapporteringen till nämnd.
- Genomföra en förnyad uppskattning av nyttohemtagningen kopplat till projekt- och effektmål samt revidera dessa utifrån uppskattat resultat.

Attesthantering

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen avseende hantering av attesträtter i ekonomisystemet Agresso är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig avseende hantering av attesträtter. Det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning och den överensstämmer med registrerade attesträtter i Agresso. Det finns även ett attestkort för förvaltningschefen.

Intäktprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i vald intäktprocess (ersättningar från Riksarkivet) är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna

kontrollen är tillräcklig i granskad process. Ersättningen regleras i ett avtal som tecknats mellan parterna. I granskningen har verifieringar genomförts för att kontrollera att alla ersättningar betalats ut enligt avtal, samt att har bokföring skett vid rätt tidpunkt och rätt redovisningsperiod.

Inköpsprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen avseende inköpsprocessen (med fokus på köp av reparationer och underhåll, städverksamhet samt programvaror/-licenser) är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig i granskad process. Granskningen, som främst utförts genom stickprovskontroller, visar att transaktionerna i allt väsentligt är korrekt hanterade avseende prestation, bokföringsunderlag, betalning samt kontering. I granskningen har inget tytt på avsteg från LOU eller stadens regler avseende inköp.

Löneprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i löneprocessen är tillräcklig. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i granskad process. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen inte fullt ut genomför eller dokumenterar de kontroller som framgår av stadens riktlinjer. I genomförd walk-through-granskning och registeranalys har däremot inga väsentliga avvikelser noterats.

Nämnden rekommenderas säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.

Förtroendekänsliga poster

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i hanteringen och redovisningen av förtroendekänsliga poster är tillräckligt. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i granskad process.

Bedömningen grundar sig på att det i stickprovsgranskningen saknades erforderliga underlag och att attest hade gjorts av en deltagare, i en av de granskade transaktionerna. Granskningen genomfördes utan anmärkning avseende kontering, syfte, deltagarlista samt momsavdrag för övriga elva granskade transaktioner. Urvalet har varit resor och konferenser, utbildning samt representation.

Nämnden rekommenderas säkerställa att det finns erforderliga underlag för samtliga transaktioner och att attest görs av behörig.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Årlig och fördjupad granskning

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2017	Intern kontroll, dokumentation Nämnden rekommenderas att utveckla dokumentationen av genomförda kontroller samt överväga om det finns fler processer som bör ingå i internkontrollplanen.		X		Uppföljande granskning 2021 visar att dokumentationen delvis utvecklats men fortfarande är svår att följa upp. Förvaltningen uppger att de kontroller som identifierats 2021 inte helt svarar mot de risker och mål som finns i verksamheten, varpå ett utvecklingsarbete har skett för 2022 års internkontrollplan.
ÅR 2019	Intern kontroll Nämnden bör integrera arbetet med intern kontroll mer i verksamheten.		X		Uppföljande granskning 2021 visar att vissa åtgärder vidtagits men ett mer omfattande arbete planeras inför 2022 med att inkludera e-arkivet och eDok mer i arbetet med intern kontroll.
ÅR 2020	Inköpsprocessen Nämnden rekommenderas säkerställa att avtalade villkor följs samt att betalning sker enligt gällande villkor.	X			Uppföljande internkontrollgranskning 2021 visar att rekommendationerna är åtgärdade.
ÅR 2020	Inköpssystemet Nämnden bör säkerställa att stadens inköpssystem används så långt som möjligt, vidare att inköp som görs av leverantörer som är anslutna till e-handel genomförs i inköpssystemet.		X		Enligt uppföljande granskning 2021 återstår fortfarande att koppla en del centrala avtal till inköpssystemet. Implementeringen av eDok och e-arkivet till inköpssystemet är fortfarande under uppbyggnad och är förhoppningsvis på en välfungerande nivå under 2022. För perioden januari-oktober 2021 uppgick förvaltningens systemutnyttjande i inköpssystemet till 23 procent, vilket är på samma nivå som vid uppföljning 2020. Likt tidigare år är det några enstaka leverantörer som står för nästintill hela avvikelserna. Rekommendationen är delvis åtgärdad.
ÅR 2020	Lönstillägg Nämnden rekommenderas säkerställa att det finns erforderliga beslut och underlag för alla lönetillägg i personalakt samt att kontrollmoment upprättas för att säkerställa detta.	X			Uppföljande granskning 2021 visar att samtliga chefer under året har informerats om att beslut om lönetillägg ska skrivas under analogt och arkiveras i personalakten. Kontroll att alla aktuella lönetillägg finns i personalakterna ska göras årligen. Kontrollen för 2021 genomfördes under december. Genom verifiering av genomförd kontroll och bekräftelse på att noterade brister i kontrollen åtgärdats, bedöms rekommendationen som åtgärdad.
ÅR 2020	Intern kontroll, kontrollaktiviteter Nämnden bör se över i vilken utsträckning valda kontroller svarar mot de risker som identifierats.			X	Uppföljande granskning 2021 visar att åtgärder ännu inte vidtagits men planeras inför 2022, varpå rekommendationen kvarstår.

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2021	Förtroendekänsliga poster Nämnden rekommenderas säkerställa att det finns erforderliga underlag för samtliga transaktioner och att attest görs av behörig.				Följs upp 2022.
ÅR 2021	Löneprocessen Nämnden rekommenderas säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.				Följs upp 2022.

Revisionsprojekt

Revisionsprojekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 5/2019	Dataskyddsförordningen Nämnden rekommenderas att utveckla sin styrning och uppföljning med arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen samt att informationsklassificera alla sina informationstillgångar.		X		Uppföljande granskning 2021 visar att återstående informationstillgångar har klassificerats under året. Däremot har de klassificeringar som genomfördes 2019 inte uppdaterats årligen i enlighet med stadens riktlinjer. Vidare kvarstår arbete med att ta fram rutiner för att hålla registerförteckningen uppdaterad, genomföra konsekvensbedömningar samt att implementera den utvecklade dataskyddsorganisationen i verksamheten.
Nr7/2021	Styrning av verksamhetsprojekt Nämnden rekommenderas vidta åtgärder för att säkerställa leverans i enlighet med uppdrag. Nämnden rekommenderas förbättra uppföljning och rapporteringen till nämnd avseende projektets framdrift och kostnadsutveckling. Nämnden rekommenderas genomföra en förnyad uppskattning av nyttohemtagningen kopplat till projekt- och effektmål samt revidera dessa utifrån uppskattat resultat.				Följs upp 2022.

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektets ansvarstagande. Revisorerna kan

1. tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas,
2. rikta anmärkning,
3. avstyrka att ansvarsfrihet beviljas.

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i allt väsentligt tillfredsställande, delvis tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

I allt väsentligt tillfredsställande   Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande	Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning, delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.
- Räkenskaper är upprättade enligt lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömning

Bedömningen är antingen rättvisande eller inte rättvisande.

Rättvisande	Bedömningsmålen är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.
Inte rättvisande	Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.